EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2026.7.13.
COM(2026) 362 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

az Uniós Vámkódex 278a. cikke alapján a Kódexben előírt elektronikus rendszerek fejlesztésének előrehaladásáról

{SWD(2026) 180 final}

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés 2

2. Vezetői összefoglaló 4

3. A jelentés tartalma 6

4. A Vámkódex digitális végrehajtásával kapcsolatos feladatok 7

5. Globális áttekintés a Vámkódexhez kapcsolódó elektronikus rendszerekkel kapcsolatos előrelépésekről 7

5.1. 2025 ELŐTT BEFEJEZETT PROJEKTEK 7

5.2. A PROJEKTEK 2025. ÉVI EREDMÉNYEI 8

5.3. KOCKÁZATOK ÉS KOCKÁZATCSÖKKENTŐ INTÉZKEDÉSEK 19

1. BEVEZETÉS

Ez a dokumentum az Uniós Vámkódex (Vámkódex) digitális végrehajtása terén elért eredményekről szóló 2025. évi éves jelentés[1], a **hetedik és egyben utolsó jelentés**, amelyet a Bizottság a Vámkódex 278a. cikkével összhangban az elektronikus rendszerek fejlesztése terén elért eredményekről készített[2].

A Vámkódex 2016. május 1-jén lépett hatályba és – a 2019. évi módosítását[3] követően – a 2020., 2022. és 2025. évet jelölte meg a Vámkódex digitális átállása és végrehajtása tekintetében elvégzendő projektek fokozatos teljesítésének határidejeként. Az átmeneti időszakban a meglévő elektronikus és papíralapú rendszerek mindaddig alkalmazhatók voltak a vámalakiságok elvégzésére (ezek az ún. átmeneti intézkedések), amíg a vonatkozó, a Vámkódexben előírt új vagy korszerűsített elektronikus rendszerek működőképessé nem váltak.

Ebben az összefüggésben a Vámkódex munkaprogramját[4] és az elektronikus rendszerekre vonatkozó technikai szabályokról szóló végrehajtási rendeletet[5] (IRTA) a Vámkódexszel és annak felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusaival együttesen kell értelmezni.

A Vámkódex munkaprogramja a jogi eszköze annak, hogy a fokozatos és összetett háromdimenziós átállási folyamatot egy teljesen digitális vámügyi környezet felé terelje, figyelembe véve a rendszerek közötti kölcsönös függőségeket és a tényleges fejlesztéseket. Ez az eszköze egyben annak is, hogy a projektek érdekelt feleit (a tagállamokat, a Bizottságot, a gazdálkodókat) arra ösztönözze, hogy a projekteket a digitális átállás végső határidejeként 2025. december 31-ig közösen és megvalósítható módon hajtsák végre. Az IRTA meghatározza az egyes rendszerekre vonatkozó műszaki szabályokat az összetevők, a felelősségi körök, az adatokhoz való hozzáférés és a műszaki átállás tekintetében.

Ez a jelentés a Vámkódex munkaprogramjára támaszkodik, amelyet a Bizottság 2023. december 15-én fogadott el az előrehaladásról szóló jelentéstétel kiindulási alapjaként. A program- és projektirányítási szempontokat a többéves vámügyi stratégiai terv (MASP-C) határozza meg. **A jelentés az évek során elért eredményekre terjed ki a teljes mértékben digitális vámrendszer megvalósítása terén az Európai Unióban 2025-ig, a Vámkódex végrehajtásának utolsó évéig**.

Mivel az Uniós Vámkódex megteremti a teljes mértékben digitális, harmonizált vámügyi keret jogalapját az Európai Unióban és annak külső határain, teljes körű és egységes végrehajtása – valamennyi vámügyi területen és valamennyi tagállamban – **a jól működő vámunió előfeltétele, és megteremti a vámügyi reform következő szakaszának alapját**. Ezért alapvető fontosságú, hogy valamennyi tagállam teljesítse a jelenlegi Uniós Vámkódex végrehajtásából rá eső részt annak biztosítása érdekében, hogy a gazdálkodók és a kereskedők teljes mértékben részesüljenek annak előnyeiből, mielőtt megkezdődne az uniós vámügyi reform. A Bizottság 2023. május 17-én javaslatot fogadott el a vámunió átfogó reformjára vonatkozóan, beleértve az új Uniós Vámkódexet is, ami az

[1] Az Európai Parlament és a Tanács 952/2013/EU rendelete (2013. október 9.) az Uniós Vámkódex létrehozásáról (HL L 269., 2013.10.10., 1. o.).

[2] A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak:
2019: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A52019SC0434;
2020: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52020SC0339;
2021: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52021SC0382;
2022: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52023SC0029;
2023: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=COM:2024:395:FIN;
2024: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=celex:52025DC0579.

[3] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/632 rendelete (2019. április 17.) a 952/2013/EU rendeletnek az Uniós Vámkódexben előírt elektronikus adatfeldolgozási eljárásoktól eltérő eszközök átmeneti alkalmazásának meghosszabbítása céljából történő módosításáról (HL L 111., 2019.4.25., 54. o.).

[4] A Bizottság (EU) 2023/2879 végrehajtási határozata (2023. december 15.) az Uniós Vámkódexben előírt elektronikus rendszerek kifejlesztésére és telepítésére vonatkozó munkaprogram létrehozásáról (HL L, 2023/2879, 2023.12.22., 1. o., https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202302879).

[5] A Bizottság (EU) 2025/512 végrehajtási rendelete (2025. március 13.) a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő információcserére és az érintett információk tárolására szolgáló elektronikus rendszerek kifejlesztésének, fenntartásának és alkalmazásának technikai szabályairól (HL L, 2025/512, 2025.3.20., 1. o., https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_impl/2025/512/oj/hun).

uniós vámügyi keretrendszer jelentős átalakítását jelenti[6]. 2026. március 26-án az Európai Parlament és a Tanács háromoldalú egyeztetés keretében politikai megállapodásra jutott a Bizottságnak az uniós vámszabályok 1968 óta legambiciózusabb reformjára irányuló javaslatáról. A szövegtervezetet a jogász és nyelvész szakértők által jelenleg végzendő felülvizsgálatot követően a Tanács és az Európai Parlament 2026 novemberéig hagyja jóvá az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzététel céljából.

A vámügyi reform három fő pillérre épül:

1. **intelligensebb kockázatkezelés és vámellenőrzés uniós vámhatóság és uniós vámügyi adatközpont létrehozása révén**: digitalizálja és egyszerűsíti az eljárásokat, csökkenti a költségeket és a bürokráciát, előmozdítja az egységesebb megközelítést a külső határokon, és robosztusabb, adatvezérelt kockázatkezelés és végrehajtás révén jobban védi az egységes piacot;
2. **szorosabb partnerség a vállalkozásokkal**: átlátható eljárásokon alapuló új partnerség a kereskedőkkel, amely lehetővé teszi, hogy a szabályos kereskedelmi forgalom a vámügyi szervek formális beavatkozása nélkül működjön, és enyhíti a kapcsolódó adminisztratív terheket;
3. **modern keretrendszer az e-kereskedelem terén**: testre szabott e-kereskedelmi vámrendszer, amely az online platformokat teszi kulcsfontosságú szereplőkké annak biztosítása terén, hogy az EU-ban közvetlenül a fogyasztóknak értékesített áruk valamennyi vámkötelezettségnek megfeleljenek.

A vámhatóságok létfontosságú szerepet játszanak az egységes piac és polgárai biztonságának fenntartásában. A vámügyi reform képessé teszi az európai vámhatóságokat arra, hogy alkalmazkodjanak a nemzetközi kereskedelem gyorsan változó környezetéhez. Ennek keretében a reform számos célzott intézkedést vezet be az e-kereskedelem gyors növekedésének kezelése érdekében. Időközben a Bizottság és a tagállamok 2025 novemberében **ideiglenes megoldásként** megállapodtak abban, hogy 2026. július 1-jétől megszüntetik a 150 EUR-nál kisebb értékű csomagokra eddig érvényben lévő vámmentességet, és 3 EUR összegű vámot vezetnek be ezekre a csomagokra. A küszöbérték eltörlésének célja, hogy egyenlő versenyfeltételeket teremtsen az e-kereskedelmi értékesítés és a hagyományos kiskereskedelem között, helyreállítva a méltányosságot, ugyanakkor fenntartva a fogyasztók választási lehetőségeit. Ezen túlmenően a március 26-i háromoldalú egyeztetésen elért megállapodás **kezelési díjat** vezet be az EU-ba importált kis értékű árukra a vámhatóságok növekvő költségeinek ellensúlyozása érdekében. A díj bevezetésére legkésőbb 2026. november 1-jéig kerül sor. Amint az uniós vámügyi adatközpont teljes mértékben működőképessé válik, a szokásos vámok kerülnek alkalmazásra.

Meg kell jegyezni, hogy a jelenlegi szakaszban, amikor a politikai figyelem egészen a vámügyi reform és az elektronikus kereskedelem felé fordul, **fennáll annak a kockázata, hogy az Uniós Vámkódex digitális végrehajtásának késedelme elkerüli a figyelmet, egyszerű technikai késedelemnek tekintik**, miközben e késedelem súlyos rendszerszintű következményekkel járhat az EU számára. A hibásan működő vagy csak részben telepített kiviteli/behozatali rendszerek túlterheltséghez vezethetnek a főbb kilépési vagy belépési pontokon, ami panaszokhoz, felügyeleti hiányosságokhoz és az ellátási lánc késedelméhez vezethet. Ezenkívül a nem megfelelően összehangolt adatok a magas kockázatú áruk (kettős felhasználású, szankcionált áruk, alulértékelt behozatal) forgalomba kerüléséhez vezethetnek a teljes körű kockázatelemzést megelőzően, többek között azáltal, hogy korlátozzák a Bizottság képességét a problémák felderítésére és a reagálási stratégia időben történő kidolgozására.

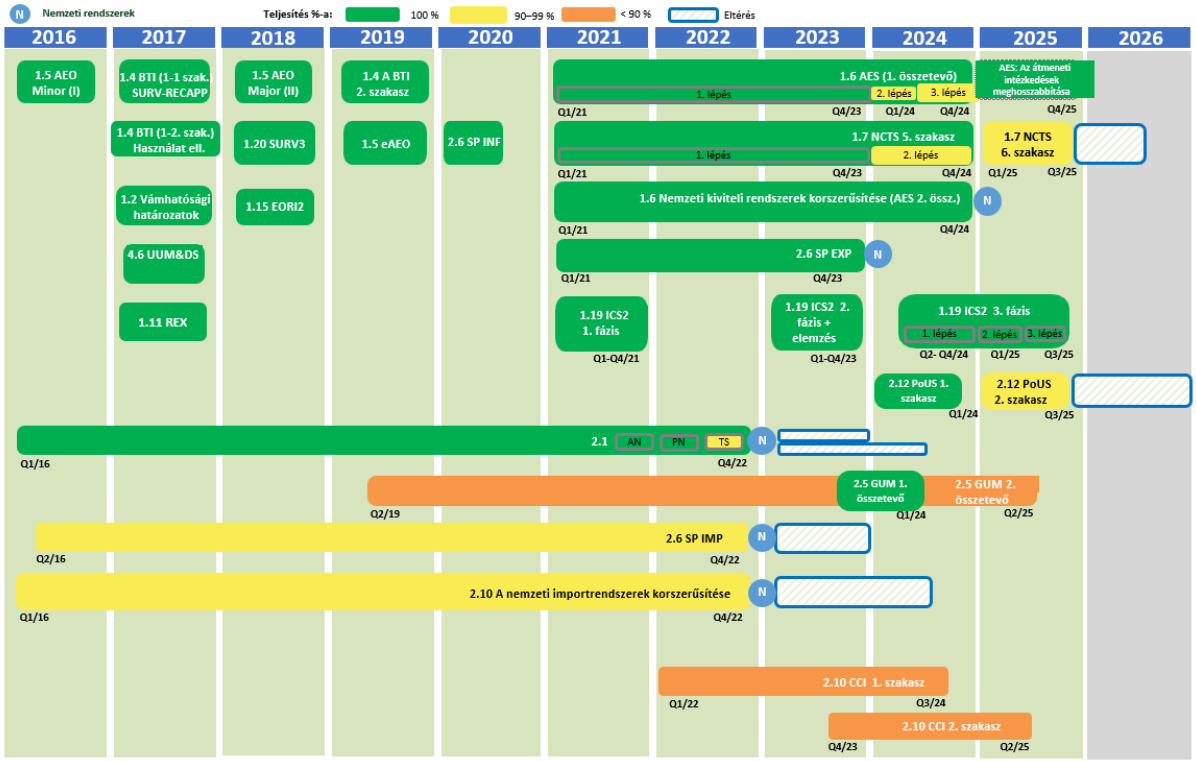
Az Uniós Vámkódex digitális programjának időben történő befejezése kiemelt prioritás annak érdekében, hogy megvalósuljanak az Uniós Vámkódexben a kereskedők számára bevezetett előnyök, például a folyamatok további harmonizációja, a nemzetközileg összehangolt és integrált uniós

[6] Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE az Uniós Vámkódexnek és az Európai Unió vámhatóságának a létrehozásáról, valamint a 952/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről, COM(2023) 258 final.

vámügyi adatmodell által támogatott, beépített digitalizáció, valamint a megbízható kereskedők számára biztosított széles körű egyszerűsítések révén. Az Uniós Vámkódex digitális végrehajtásának befejezése ebben az értelemben elengedhetetlen a vámügyi reform támogatásához és a jövőbeli uniós vámügyi adatközpont fejlesztéséhez, biztosítva, hogy a vámügyi reform által ígért jelentős egyszerűsítések a harmonizáció és a digitalizáció szilárd alapjára épüljenek.

2. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Az Uniós Vámkódex végrehajtása az utolsó és döntő évébe ért. A Vámkódex munkaprogramjának 2014. évi elfogadása óta a Bizottság, a tagállamok és a gazdálkodók közös erőfeszítései alapvető szerepet játszottak az előrelépésben a teljes mértékben digitális vámkörnyezet megvalósítása felé. 2025 elejéig a digitális munkaprogram 70 %-a lezárult. 2025 során jelentős előrelépés történt a végrehajtás folyamatában, és számos fő mérföldkövet sikerült elérni a transzeurópai és a nemzeti rendszerekben egyaránt, ami azt tükrözi, hogy a tagállamokban folyamatos elmozdulás történt a nagyrészt „zöld” státuszú végrehajtási környezet felé. Ez a jelentés rámutat arra, hogy **az Uniós Vámkódex digitális végrehajtása 2025 végére jórészt befejeződött**, amint azt az 1. ábra is szemlélteti. A zöld színnel jelölt projektek befejeződtek; a narancssárga színnel jelölt projektek azokat a területeket jelölik, amelyeken a tagállamok kevesebb mint 90 %-a készült el, a sárga színnel jelölt projektek pedig azokat, ahol a tagállamok 90–99 %-a készen áll.

1. ábra – Tervezési áttekintés

Az **Uniós Vámkódex digitális végrehajtása mostanra nagyrészt befejeződött**: az Uniós Vámkódex rendszereinek jelentős többségét már telepítették, és a tagállamok az Uniós Vámkódex teljes mértékben integrált digitális környezetében dolgoznak. **2025 végéig az összes nemzeti rendszer 96 %-a és az összes központosított transzeurópai rendszer 100 %-a telepítésre került**. **A fennmaradó kihívások korlátozottak, ország- és projektspecifikusak**. Már nem érintik Uniós Vámkódex általános felépítését, csupán néhány tagállamban fennálló késedelemhez vagy átmeneti problémákhoz

kapcsolódnak. A behozatalra vonatkozó központi vámkezelés projektje a legnagyobb jelentőségű. Néhány tagállamban a következő projektek további konkrét nyomon követést igényelnek: az átmeneti megőrzés nemzeti rendszerének és a nemzeti behozatali rendszernek a telepítése, valamint a biztosítékkezelés nemzeti összetevőjének, az automatizált kiviteli rendszernek (nem alapvető funkciók), az új számítógépesített árutovábbítási rendszer 5. szakaszának (nem alapvető funkciók) és 6. szakaszának (eltérés révén 2026. május 31-ig) és az uniós státus igazolása (PoUS) 2. szakaszának (eltérés révén 2027. március 1-jéig) telepítése.

A fennmaradó tevékenységek főként a végső fejlesztések befejezése egyes tagállamokban, a rendszerek tesztelése vagy telepítés előtti validálása, a közelmúltban telepített rendszerek gazdálkodóinak átállása, valamint a rendszerek közötti összeköttetések. Ezzel összefüggésben a Bizottság 2025-ben három eltérésről szóló határozatot fogadott el a jogbiztonság és az üzletmenet-folytonosság biztosítása érdekében, elsősorban azért, hogy támogassa a gazdálkodók átállását az uniós határbiztonság által megkövetelt adatoknak az árutovábbítással egybekötött benyújtása terén (ICS2–3. kiadás és NCTS – 6. szakasz), valamint a vámárumanifesztnek az uniós státus igazolásaként történő benyújtása terén (PoUS – 2. szakasz). Az eltérések hatóköre és határidő-hosszabbítása korlátozott marad, és részletes nyomonkövetési mechanizmusok szolgának arra, hogy a teljes befejezésig szorosan nyomon követhető legyen az előrehaladás.

Emellett a **Bizottság 2025-ben úgy határozott, hogy összesen tizennégy tagállammal szemben indít jogi eljárást** az Uniós Vámkódex és annak végrehajtási jogi aktusai szerinti kötelezettségeik teljesítésének elmulasztása miatt. Az eljárások a meg nem felelés két fő típusát érintik: az első a vámügyi digitális rendszerek (konkrétan az átmeneti megőrzés a légi közlekedésben, a nemzeti behozatali rendszer, az automatizált kiviteli rendszer, beleértve a gazdálkodók által használt rendszerek működőképességét és migrációjuk biztosítását is) telepítésére vonatkozik, amely összesen tíz tagállamot érint, a második pedig az 57 szabványosított vámügyi adatelem teljes körének a felügyeleti rendszeren keresztül az előírt formátumban történő továbbítására, ami elengedhetetlen az uniós vámadatok gyűjtéséhez, nyomon követéséhez és kockázatkezeléséhez, és összesen tizenhárom tagállamot érint.

A Bizottság által a tervezés, a koordináció, az egyes tagállamoknak nyújtott támogatás, a nyomon követés és a végrehajtás ötvözése terén végzett tevékenységek hatékonynak bizonyultak.

2025 végére a legtöbb érintett tagállamnak sikerült megfelelően kezelnie a késedelmeket. A hátralévő telepítések korlátozott köre 2026-ra, illetve néhány konkrét esetben 2027-re nyúlik át, a fennmaradó hiányosságokat egyértelműen azonosították, időhöz kötöttek és szoros nyomon követés alatt állnak. E hiányosságok eltérésről szóló határozatok hatálya alá tartoznak és/vagy megerősített nyomon követés és szükség esetén megerősített végrehajtási intézkedések vonatkoznak rájuk. Ugyanakkor azok a nehézségek, amelyekkel a tagállamok a jelentős projektek, különösen a nemzeti rendszerek és alkotóelemek végrehajtása során szembesülnek, kihangsúlyozták **az összetett digitális átalakulás közös vállalkozásának sebezhetőségét, mivel a Bizottság, a 27 tagállam és több ezer gazdálkodó működik együtt a közösen elfogadott alkalmazási kör kialakítása és befejezési időpont elérése érdekében**. Ehhez új rendszereket kell integrálni a meglévőkbe, és interoperabilitásra van szükség a különböző területek, például a kivitel és a rákövetkező árutovábbítás között. Az összetettség még nagyobb problémát jelent, amikor az interoperabilitás más digitális, nem vámügyi átalakítási programokkal válik szükségessé, például az európai egyablakos tengerügyi ügyintézési környezettel.

A digitális átalakulás és a Vámkódex munkaprogramjának végrehajtása terén 10 év alatt szerzett tapasztalatokat összesítő áttekintés során egyértelmű minta rajzolódik ki. A tagállamok kiemelték, hogy a sikeres teljesítésre törekedve a következő fő nehézségekkel szembesültek: 1. az időben történő döntéshozatalt lehetővé tevő irányítási struktúrák, 2. az érdekelt felek bevonásának fenntartása, valamint 3. az egyértelmű alkalmazási kör meghatározása és fenntartása.

Összességében a 2025. végi határidő a Vámkódex digitális végrehajtásának hivatalos lezárását jelentette. Mivel az Uniós Vámkódex szerinti alapvető digitális keret uniós szinten már működik, jelentős eredményről lehet beszámolni, amely meg fogja erősíteni az ellenőrzést az EU külső határain és a kereskedelmi forgalom terén, egy jelentős geopolitikai és geogazdasági zavarok által jellemzett időszakban. A vámunió immár készen áll arra, hogy az átállás és a teljesítés szakaszából

áttérjen a konszolidáció és a stabilizáció szakaszába, mivel az Uniós Vámkódex szilárd és hiteles alapot nyújt a közelgő vámreformhoz.

3. A JELENTÉS TARTALMA

A Vámkódex munkaprogramjában felsorolt projektek az elektronikus rendszerekre vonatkozó technikai szabályokról szóló végrehajtási rendeletben[7] szereplő fogalommeghatározások alapján három rendszerkategóriára oszthatók:

i. **központi transzeurópai rendszerek**, amelyek kifejlesztése vagy korszerűsítése a Bizottság feladata (ezeknél gyakran szükséges a nemzeti rendszerek tagállami kifejlesztése vagy korszerűsítése is);
ii. **decentralizált transzeurópai rendszerek**, amelyek kifejlesztése vagy korszerűsítése a Bizottság feladata, de jelentős, a tagállamok által megvalósítandó nemzeti összetevőt tartalmaznak;
iii. **nemzeti rendszerek**, amelyek kifejlesztése vagy korszerűsítése kizárólag tagállami feladat.

Ez a jelentés először is ismerteti az elkészítése során alkalmazott módszert és felhasznált forrásokat (2. szakasz), majd röviden kitér a Vámkódex elektronikus rendszereivel kapcsolatos felelősségi körökre (4. szakasz). Emellett átfogó képet ad a különböző projektekről és azok előrehaladtáról (5. szakasz), és felhívja a figyelmet a kockázatokra és a kockázatcsökkentő intézkedésekre (6. szakasz).

E jelentést a vele együtt közzétett, a tagállamok által 2025 júniusának végéig bejelentett különböző projektek tervezéséről és előrehaladtáról részletes információkat tartalmazó **bizottsági szolgálati munkadokumentum kíséri**[8]. Ezt a munkát egy külső alvállalkozó támogatásával végeztük. A tagállamoktól érkező legutóbbi frissítéseket főként a jelentés tárgyalta.

A jelentés és a bizottsági szolgálati munkadokumentum az alábbi **forrásokból** gyűjtött információk alapján készült:

1. nemzeti projekttervek, amelyeket a tagállamok által évente kétszer (januárban és júniusban) nyújtanak be, illetve a 2025 vége felé kért további aktualizálás.

Az egyes projektekről gyűjtött információk tartalmazzák a Vámkódex munkaprogramjában meghatározott egyes mérföldkövekkel kapcsolatos konkrét időpontokat, státuszt és eredményeket;

2. a tagállamokhoz eljuttatott **felmérés**.

Az információ magában foglalja a kockázatok értékelését, a késedelmeket és azok okait, valamint a projektekkel kapcsolatban tervezett és/vagy meghozott kockázatcsökkentő intézkedéseket. Emellett a 2023-ban alkalmazott módszert folytatva a tagállamok tájékoztatást nyújtottak a projektek kidolgozása során levont tanulságokról és az esetlegesen szükséges további támogatásról is;

3. kétoldalú, magas szintű találkozók a tagállamokkal.

A kétoldalú találkozók során a tagállamok teljes és pontos képet adnak a Vámkódex egyes projektjeinek állapotáról, beleértve a felmerülő kérdéseket is, és ötletek születnek a problémás helyzetek megoldására;

4. a transzeurópai koordinációs és nyomonkövetési programok eredményei.

Ez a jelentés a Bizottság Adóügyi és Vámuniós Főigazgatóságán (DG TAXUD) dolgozó projektmenedzserek által szolgáltatott és a tagállamok által a transzeurópai rendszerekre vonatkozóan 2020 óta érvényben lévő koordinációs programok keretében jelentett részletesebb információkon alapuló elemzést is tartalmaz.

---

[7] A Bizottság (EU) 2025/512 végrehajtási rendelete (2025. március 13.) a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő információcserére és az érintett információk tárolására szolgáló elektronikus rendszerek kifejlesztésének, fenntartásának és alkalmazásának technikai szabályairól (HL L, 2025/512, 2025.3.20., 1. o., https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_impl/2025/512/oj/hun).

[8] Bizottsági szolgálati munkadokumentum, amely a következő dokumentumot kíséri: A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az Uniós Vámkódex 278a. cikke alapján a Kódexben előírt elektronikus rendszerek fejlesztésének előrehaladásáról, SWD(2026) 180 final.

4. A VÁMKÓDEX DIGITÁLIS VÉGREHAJTÁSÁVAL KAPCSOLATOS FELADATOK

A tagállamok és a Bizottság által az egyes (központosított, decentralizált vagy nemzeti), a Vámkódex digitális végrehajtásával összefüggő rendszerek esetében elfogadott architektúrától függően a fejlesztéssel, telepítéssel, üzemeltetéssel és karbantartással kapcsolatos **felelősségi körök** tekintetében meghatározott **feladatmegosztás** szerint kell eljárni. Ezt az IRTA rögzíti, amely meghatározza, hogy e rendszerek mely elemekből állnak, és milyen jellegű – nemzeti (nemzeti szinten kidolgozott) vagy közös (uniós szinten kidolgozott) – rendszerek. Az architektúra tekintetében a központi rendszerek és a decentralizált rendszerek transzeurópai jellegűek, és alapértelmezés szerint közös összetevőket tartalmaznak, néha nemzeti elemekkel kombinálva, míg a nemzeti rendszerek csak nemzeti elemekből állnak.

Az IRTA 103. cikkének megfelelően a **közös összetevőket** a Bizottság fejleszti, teszteli, telepíti és kezeli, de adott esetben a tagállamok is tesztelhetik ezeket. A **nemzeti összetevőket** a tagállamok fejlesztik, tesztelik, telepítik és kezelik.

A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti összetevők a közös összetevőkkel interoperábilisak legyenek. A decentralizált rendszerekre vonatkozó közös előírásokat a Bizottság a tagállamokkal szoros együttműködésben dolgozza ki és tartja fenn. A tagállamok olyan interfészeket fejlesztenek ki, működtetnek és tartanak karban, amelyek biztosítják a decentralizált rendszereknek a gazdálkodókkal és más személyekkel a nemzeti összetevőkön és interfészeken keresztül, illetve a más tagállamokkal a közös összetevőkön keresztül történő információcseréhez szükséges funkcióit.

5. GLOBÁLIS ÁTTEKINTÉS A VÁMKÓDEXHEZ KAPCSOLÓDÓ ELEKTRONIKUS RENDSZEREKKEL KAPCSOLATOS ELŐRELÉPÉSEKRŐL

A Vámkódex munkaprogramja a szükséges elektronikus rendszerek kiépítéséhez vezető 17 projektet tartalmaz, melyek közül 14 **transzeurópai** (központi és decentralizált rendszereket eredményező) **projekt**, amelyekért a Bizottság és a tagállamok felelősek, három pedig (nemzeti rendszereket eredményező) **nemzeti projekt**, amelyek a tagállamok kizárólagos hatáskörébe tartoznak.

5.1. 2025 ELŐTT BEFEJEZETT PROJEKTEK

A Bizottság a felelősségi körébe tartozó valamennyi digitális projektet megvalósította. A tagállamok további előrehaladást értek el a rendszerek és az összetevők terén. Az előző jelentésekben meghatározottak szerint ez a következő tizenkét **új rendszer vagy fejlesztés** sikeres telepítéséhez vezetett:

- Uniós Vámkódex – Regisztrált exportőrök rendszere – *REX* (új): a telepítésre 2017-ben került sor,
- Uniós Vámkódex – Vámhatósági határozatok – *CDS* (új): a telepítésre 2017-ben került sor,
- Uniós Vámkódex – A kereskedők közvetlen hozzáférése az európai információs rendszerekhez – *UUM&DS* (felhasználók egységes kezelése és digitális aláírás) (új): a telepítésre 2017-ben került sor,
- Uniós Vámkódex – A gazdálkodók nyilvántartási és azonosító rendszere 2 – *EORI2* (korszerűsítés): a telepítésre 2018-ban került sor,
- Uniós Vámkódex – Felügyelet 3 – *SURV3* (korszerűsítés): a telepítésre 2018-ban került sor[9],

[9] A tagállamok általi adattovábbítás azonban továbbra is kihívást jelent.

- Uniós Vámkódex – Kötelező érvényű tarifális felvilágosítás – *KTF* (korszerűsítés): a telepítésre 2019-ben került sor,
- Uniós Vámkódex – Engedélyezett gazdálkodók – *AEO* (korszerűsítés): a telepítésre 2019-ben került sor,
- Uniós Vámkódex – Adatlapok különleges eljárásokhoz – *INF* (új): a telepítésre 2020-ban került sor,
- Uniós Vámkódex – 2. generációs importellenőrzési rendszer – 1. és 2. kiadás – *ICS2 – 1. és 2. kiadás* (korszerűsítés): a telepítésre 2021-ben, illetve 2023-ban került sor,
- Uniós Vámkódex – Biztosítékkezelés – 1. komponens – GUM C1 a telepítésre 2024-ben került sor,
- Uniós Vámkódex – Az uniós státus igazolása, 1. szakasz – *Po*US 2024-ben lett telepítve,
- Uniós Vámkódex – Új számítógépesített árutovábbítási rendszer 5. szakasz – *NCTS 5. szakasz* a telepítésre 2024-ben került sor.

5.2. A PROJEKTEK 2025. ÉVI EREDMÉNYEI

E jelentés célja, hogy kiemelje a folyamatban lévő projektek végrehajtása során a Bizottság és a tagállamok által 2025-ben elért eredményeket, előrehaladást és a felmerült kihívásokat.

5.2.1. Transzeurópai projektek

A transzeurópai projektek sajátos struktúrát követnek, amely állhat egy központi rendszerből vagy központi és nemzeti elemek ötvözéséből. A Vámkódex 278. cikkének (3) bekezdése szerint ezeket a projekteket legkésőbb 2025. december 31-ig kell befejezni. Az alábbiakban röviden ismertetjük az egyes projekteket és előrelépéseket. További részletekért lásd az e jelentést kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum 3. és 4. szakaszát.

1. **Uniós Vámkódex – Biztosítékkezelés** – GUM (új): célja a különféle típusú biztosítékok hatékony és eredményes kezelésének biztosítása az egész EU-ban, a feldolgozási sebességre, a nyomonkövethetőségre és a biztosítékok vámhivatalok közötti nyomon követésének javítására összpontosítva. A biztosítékkezelés két szinten zajlik. Az úgynevezett GUM központi összetevőt (1. összetevő) lényegében az összkezesség nyújtására vonatkozó engedélyek kezelésére használják (beleértve a referenciaösszeg nyilvántartásba vételét, vámeljárások és érintett tagállamok szerinti bontásban), míg az összkezesség nyilvántartásba vétele és kezelése, valamint a kapcsolódó referenciaösszegek nyomon követése nemzeti szinten történik egy, az Uniós Vámkódexnek megfelelő, nemzeti szinten kidolgozott biztosítékkezelési összetevőben (2. összetevő), amely magában foglalja más típusú biztosítékok nyilvántartásba vételét és kezelését is.

   Előrehaladás: A *GUM – 1. összetevő*, a több tagállamban használható biztosítékokat központilag kezelő alkotóelem 2024. március 11-én kezdte meg működését a vámhatósági határozatok rendszerén belül. Tekintettel a két összetevő közötti kapcsolatra, a megfelelőségi vizsgálati tevékenységek mindaddig rendelkezésre állnak, amíg a tagállamok végre nem hajtják a *GUM 2. összetevője* szerinti rendszereiket.

   Ami a nemzeti összetevőt, a *GUM – 2. összetevőt* illeti, a tagállamoknak 2024. március 11-e és 2025. június 2-a között működőképes kapcsolatot kellett létrehozniuk a központi összetevővel. Tíz tagállam biztosította nemzeti komponensének telepítését a megadott határidőig.

   2025 végéig 21 tagállam telepítette a *GUM – 2. összetevőt*, ami **78 %-os teljesítési arányt** jelent. A fennmaradó hat tagállam (DK, FR, GR, HR, CY és IT) a tervek szerint 2026 elejére készül el[10].

[10] A legutóbbi nemzeti projekttervezési információk alapján HR 2026. március 1-jén telepítette nemzeti GUM-összetevőit, míg mások (IT, CY, DK, FR) a 2026. július 1-jéig tartó időszakban, GR pedig 2026 decemberében telepíti őket.

2. **2. generációs importellenőrzési rendszer** – *ICS2* (korszerűsítés): célja az ellátási lánc biztonságának és védelmének megszilárdítása az előzetes rakományinformációk minőségének, nyilvántartásának, rendelkezésre állásának és megosztásának javítása révén.

Előrehaladás: Az *ICS2 3. fázisa* a légi közlekedésről a tengeri és belvízi utakra, a közúti és a vasúti forgalomra is kiterjeszti a hatályát. Míg az 1. és 2. fázist az ICS2 projekt részeként teljes mértékben végrehajtották, a 3. fázissal kapcsolatos munka folytatódott. A gazdálkodóknak három lépésben kell áttérniük az ICS2 3. fázisának használatára: **a tengeri és belvízi fuvarozóknak 2024. december 4-ig (1. lépés), a tengeri és belvízi közlekedésnek 2025. április 1-jéig (2. lépés), a közúti és vasúti fuvarozóknak pedig, beleértve az ilyen közlekedési eszközökkel szállított postai küldeményekben lévő árukat is, 2025. szeptember 1-jéig (3. lépés)**.

Mivel egy központi rendszerről van szó, az ezzel a fázissal kapcsolatos megfelelőségi tesztelési tevékenységeket kizárólag a gazdálkodók végzik. 2025 közepén néhány tagállamból aggasztó jelek érkeztek azzal kapcsolatban, hogy a gazdálkodók felkészültek-e az ICS2 3. fázisának 3. lépésére.

Bebizonyosodott, hogy az ICS2 intelligens határrendszerekbe integrálásának szükségessége, a valamely tagállamban az informatikai rendszerekhez csatlakozni kívánó, a regisztráció megszerzése terén nehézségekbe ütköző gazdálkodók nagy száma, az ICS2 rendszer bevezetésének összetettsége, valamint a nemzeti rendszerekkel és interfészekkel való interoperabilitáshoz a tagállamok és a gazdálkodók részéről egyaránt szükséges erőforrások, valamint a bevezetés által érintett szállítási mechanizmusok sajátos és összetett jellege – beleértve a multimodális formákat is – aránytalanul nagyobb mértékben érint egyes tagállamokat és gazdálkodókat, mint másokat. A jogbiztonság, az üzletmenet-folytonosság és az ICS2 3. fázisának 3. lépésében foglalt követelmények teljesítésére való zökkenőmentes átállás biztosítása érdekében a Bizottság 2025. december 31-ig engedélyezte az egyes tagállamok és Észak-Írország tekintetében az Egyesült Királyság által a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján kért eltérést a 2. generációs importellenőrzési rendszer 3. fázisát illetően (IE, GR, ES, FR, IT, LT, HU, FI és az Egyesült Királyság XI tekintetében).

2025 végére az ICS2-t valamennyi tagállamban a megadott határidőig használatba vették, ami **100 %-os teljesítési arányt** és újabb jelentős, 2025-ben elért mérföldkövet jelent.

3. **Uniós Vámkódex – Az uniós státus igazolása** – *PoUS* (új): célja a kereskedők által az áruik uniós státusának igazolása céljából kiadott összes bizonylat tárolása, kezelése és lekérdezése. A Vámkódex szerinti vámárumanifeszttel (CGM) és az európai egyablakos tengerügyi ügyintézési környezettel (EMSWe) fennálló függőségek miatt a projekt a kockázatok és az eltérések minimalizálása érdekében két különböző szakaszban fog megvalósulni.

Előrehaladás: *PoUS – Az 1. szakasz* a terveknek megfelelően 2024. március 1-jén indult.

A *PoUS 2. szakaszát* illetően a Bizottság 2023-ban elkészítette a technikai specifikációkat, a megfelelőségi vizsgálati tevékenységek pedig 2025 harmadik negyedévében befejeződtek. A Bizottság gondoskodott arról, hogy a központi rendszer 2025. augusztus 15-ére működőképes legyen, összhangban a Vámkódex munkaprogramjában említett határidővel. Néhány tagállam úgy döntött, hogy nemzeti rendszerét használja, és összekapcsolja a központi rendszerrel (hibrid mód). A Bizottság és a tagállamok vámszervei biztosították a projektnek a jogszabályban előírt határidőn belüli sikeres megvalósítását. A tagállamok tengerügyi hatóságainak meg kellett valósítaniuk a PoUS és az európai egyablakos tengerügyi ügyintézési környezet (EMSWe) összekapcsolását annak érdekében, hogy megkönnyítsék a kereskedők munkáját, és lehetővé tegyék számukra, hogy minden adatot (beleértve a vámárumanifeszt-adatokat is) egy új, nemzeti szintű egységes tengeri portálon keresztül nyújtsanak be. E célból az uniós jogszabályokban szereplő két telepítési időpont is összehangolásra került.

Az EMSWe késedelmes bevezetése miatt azonban a tengeri fuvarozók jelentős akadályokkal szembesültek volna, ha anélkül kellett volna használniuk a PoUS-t, hogy rendelkezésükre álltak volna az EMSWe szerinti nemzeti egyablakos tengerügyi ügyintézési rendszerek. A Bizottság ezért a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján 2027. március 1-jéig eltérést

engedélyezett egyes tagállamok (BE, BG, CY, DE, DK, EE, IE, FI, FR, HR, IT, LV, NL, PL, PT, SE és SI) számára a PoUS 2. szakaszára vonatkozóan.

4. **Uniós Vámkódex – Behozatalra vonatkozó központi vámkezelés** – Az új transzeurópai *CCI-rendszer* biztosítja a Vámkódexben meghatározott európai szintű központosított vámkezelési eljárás digitalizációját. Lehetővé teszi a megbízható kereskedők számára, hogy a letelepedésük helye szerinti tagállam felügyelő vámhivatalánál bármely más tagállam vámhivatala előtt fizikailag bemutatott árukra vonatkozóan vám-árunyilatkozatot nyújtsanak be, lehetővé téve a vám-árunyilatkozat digitális, hatékony, kiszámítható és a különböző tagállamok vámhivatalai között összehangolt módon történő feldolgozását és az áruk fizikai kiadását. A CCI-rendszer megvalósítása két szakaszban zajlik.

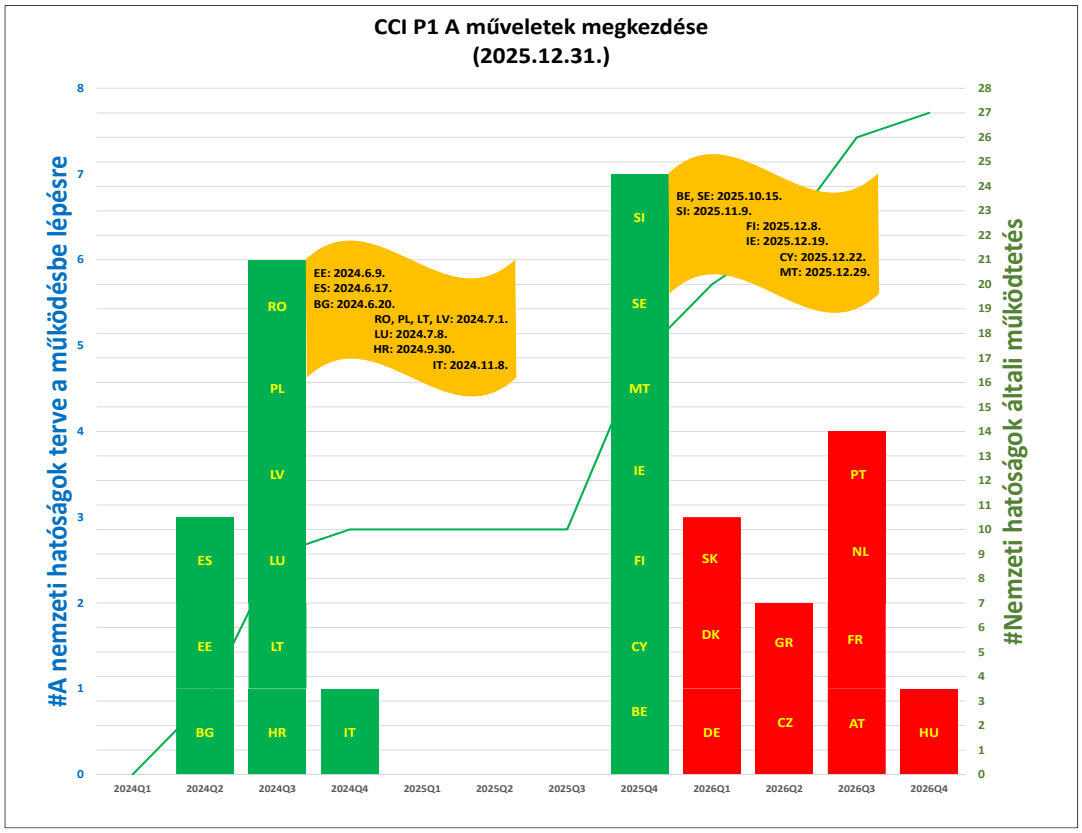
   A ***CCI 1. szakasza*** lehetővé teszi a szabványos és egyszerűsített árunyilatkozat automatizált feldolgozását, beleértve az előzetesen benyújtott vám-árunyilatkozatot, valamint az áruk szabad forgalomba bocsátásához, vámraktározásához, aktív feldolgozásához és meghatározott célra történő felhasználásához szükséges időszakos vagy általános jellegű kiegészítő árunyilatkozatokat is.

   A ***CCI 2. szakasza*** az 1. szakaszra épül azáltal, hogy az összes többi CCI-forgatókönyvre kiterjeszti a hatályt, beleértve az összetettebb nyilatkozattípusokat és folyamatokat is. Célja, hogy az EU egészében teljessé tegye a behozatalra vonatkozó központi vámkezelés digitális integrációját és funkcionalitását. A két szakasz összefügg egymással, és néhány tagállam úgy döntött, hogy a nemzeti erőfeszítések észszerűsítése érdekében a két szakaszt egyidejűleg hajtja végre.

   Előrehaladás: *A CCI 1. szakasza*: a rendszer végrehajtásának első szakasza 2024. július 1-jén kezdődött, miután a közös és egyes nemzeti összetevők készen álltak. 2025. június 2-ig a rendszer 10 tagállamban (BG, EE, ES, LU, LT, LV, PL, RO, HR és IT) vált használhatóvá az európai vállalkozások körében. 2025 októberéig további két tagállam csatlakozott a CCI-rendszerhez (BE és SE).

   Amint a 2. ábra szemlélteti, 2025 végéig összesen 17 tagállam (BE, BG, HR, CY, EE, FI, IE, IT, LV, LT, LU, MT, PL, RO, SI, ES, SE) telepítette a CCI 1. szakaszának rendszerét, ami **63 %-os teljesítési arányt** jelent. A fennmaradó 10 tagállamban (AT, CZ, DE, DK, FR, GR, HU, NL, PT, SK) a tervek szerint 2026-ban kerül sor a telepítésre[11].

[11] SK 2026. február 14-én, DK pedig 2026. március 19-én fejezte be a telepítést.

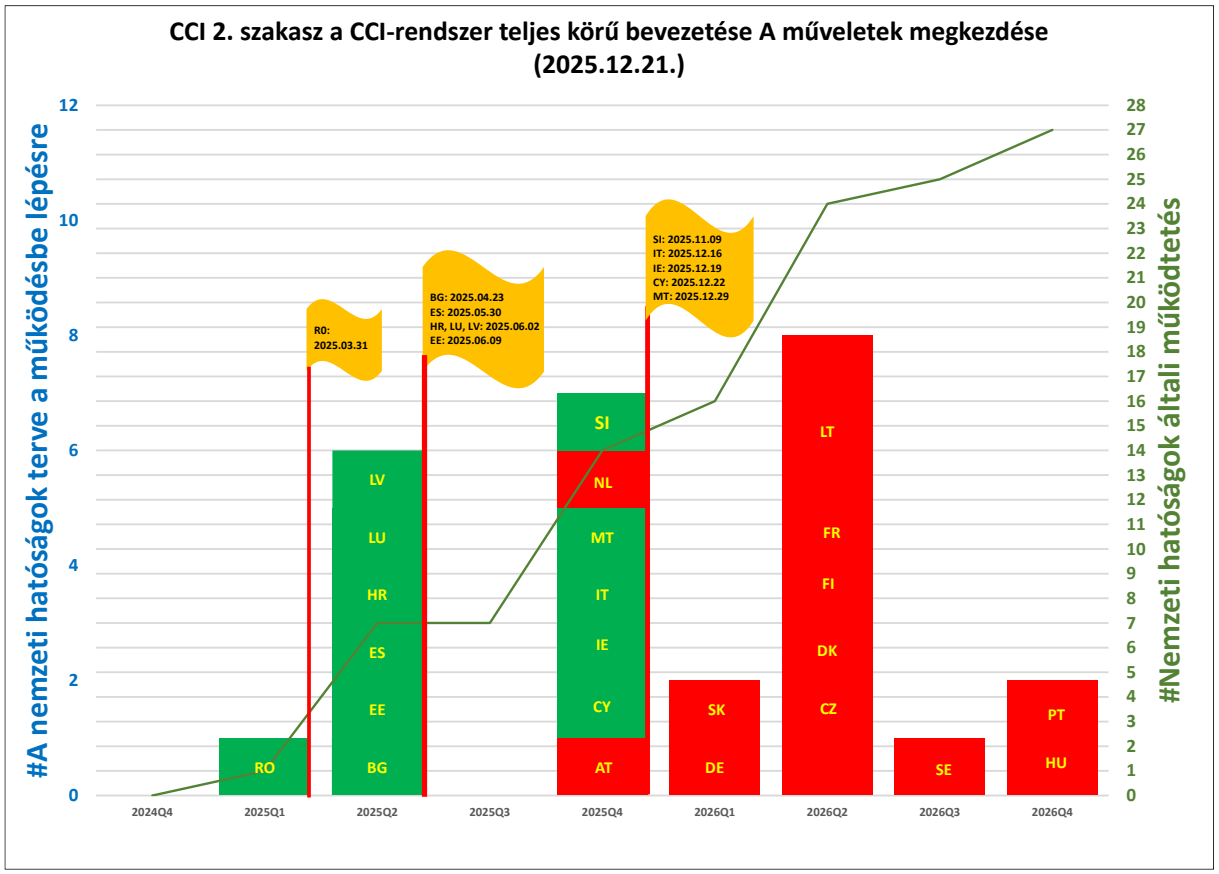
2. ábra: A CCI 1. szakaszát működtető tagállamok (*2025. december 31-i állapot*)

A *CCI 2. szakaszát* illetően a Bizottság 2022-ben véglegesítette a technikai specifikációkat. Annak érdekében, hogy segítse a tagállamokat és a kereskedőket az összes CCI-forgatókönyv és folyamat végrehajtásában, a Bizottság kidolgozta a teljes technikai dokumentációt, amely mindkét szakaszra vonatkozóan egységesíti az specifikációkat, és egy útmutatót is készített hozzá. A 2025 közepén végzett értékelés azt mutatta, hogy bár a legtöbb tagállam előrehaladást ért el a fejlesztések terén, jelentős számú tagállam nem teljesítette a végső telepítés 2025. június 2-i mérföldkövét.

2025 végére – amint azt a 3. ábra szemlélteti – a CCI teljes **kiépítésének** általános szintje **44 %-os** (12 tagállam) volt. Az aktualizált nemzeti projekttervek alapján a fennmaradó tagállamok többsége 2026 első negyedéveiben tervezi elvégezni a megfelelőségi vizsgálat tevékenységeit, és ezt követően tervezi a CCI teljes körű bevezetését, DE, DK, SK, GR és CZ 2026 első felében[12], AT, FR, NL, PT és HU pedig a második felében.

A Bizottság a CCI teljes végrehajtásáig folytatja negyedéves nyomonkövetési programját.

[12] SK 2026. február 14-én, DK 2026. március 19-én, CZ pedig 2026. május 18-án telepítette a teljes CCI-rendszert (1. és 2. szakasz).

3. ábra: A CCI 2. szakaszát működtető tagállamok (*2025. december 31-i állapot*).

5. **Uniós Vámkódex – Új számítógépesített árutovábbítási rendszer** – *NCTS (korszerűsítés)*: célja a meglévő uniós és egységes árutovábbítási rendszer összehangolása a Vámkódex jogi rendelkezéseivel, többek között annak adatszolgáltatási követelményeivel, valamint a más rendszerekkel való kapcsolatokra vonatkozó rendelkezésekkel.

Előrehaladás: Az *NCTS 5. szakasza* szerinti rendszer 2024. december 2-án kezdte meg működését, és az átmeneti intézkedések 2025. január 21-én hatályukat vesztették. Jelenleg valamennyi tagállam sikeresen működteti az NCTS 5. szakaszát. Egyes tagállamok még nem véglegesítették a nem alapvető funkciókat.

Az új számítógépesített árutovábbítási rendszer (NCTS) a vámeljárások szélesebb körű korszerűsítésének részeként tovább fejlődik az EU-ban és az egységes árutovábbítási eljárásról szóló egyezmény (CTC) országaiban. Bár 2025. január 21-ig valamennyi tagállam befejezte az NCTS 5. szakaszának bevezetését, és összesen 41 ország alkalmazza az uniós/egységes árutovábbítást és az NCTS-t, a figyelem már az NCTS következő szakasza felé fordul.

Az NCTS 6. szakasza ugyanis két lehetőséget kínál, és a tagállamok dönthetnek arról, hogy melyiket hajtják végre:

- kívülmaradási lehetőség: a belépési gyűjtő árunyilatkozat adatai nem szerepelnek az árutovábbítási árunyilatkozatban, és a belépési gyűjtő árunyilatkozat közvetlenül az ICS2 rendszerben kerül benyújtásra,
- részvételi lehetőség: az árutovábbítási árunyilatkozat tartalmazza a belépési gyűjtő árunyilatkozat adatait, és az NCTS 6. szakasza kapcsolódik az ICS2 rendszerhez annak biztosítása érdekében, hogy az ICS2-nek a belépési gyűjtő árunyilatkozat üzleti folyamataira (kockázatelemzés, ellenőrzési ajánlások, határozatok stb.) vonatkozó követelményei is teljesüljenek.

Az NCTS 6. szakaszának ütemtervét összehangolták az ICS2 ütemtervével[13]. 2025 első felében a tagállamok arról számoltak be, hogy jól haladnak, bár több tagállam közepes vagy magas kockázati szintről számolt be a 2025. szeptember 1-jéig időben történő telepítés tekintetében.

Mivel a tagállamoknak 2025 folyamán nem sikerült megfelelően kezelniük a késedelmek kockázatát, ennek eredményeképp 2025. szeptember 1-jéig nem készültek fel az NCTS 6. szakaszára. A kívülmaradási lehetőséggel élő tagállamok esetében a minimális átmeneti változtatásokat technikai szinten oldották meg. A részvételi lehetőség esetében a késedelmek hatással voltak a többi tagállamra és a gazdálkodókra, mivel nem részesülhettek az árutovábbítási, valamint a biztonsági és védelmi adatok egyszerűsített benyújtásának előnyeiből. A gazdálkodókra (köztük a szomszédos országok, például Ukrajna és Törökország gazdálkodóira) nehezedő további terhek elkerülése érdekében a Bizottság a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján 2026. június 1-jéig hat tagállam számára eltérést engedélyezett az új számítógépesített árutovábbítási rendszer 6. szakaszának alkalmazására vonatkozóan. Ezek az eltérések előírják, hogy a vasúti és közúti fuvarozók 2025 végéig csatlakozhatnak az ICS2-höz, és hogy az ICS2-vel összeköttetésben álló árutovábbítási rendszerhez (NCTS 6. szakasz) való csatlakozásra 2026. május 31-ig kerülhet sor. A további határidő-hosszabbítás indokolt volt, tekintettel arra, hogy ehhez az összeköttetéshez összetettebb fejlesztésre és tesztelésre van szükség. Az eltérés jogi követelményeket ró a tagállamokra, amelyek értelmében jelentést kell tenniük a Bizottságnak az elért eredményekről.

2025 végéig hat tagállam kapott hivatalos eltérést (BG, HR, LV, PL, RO, SK), és összesen tizenhat tagállam (AT, BG, CY, CZ, DE, EE, ES, FI, IE, IT, LT, LU, LV, MT, PT, SI) telepítette az NCTS 6. szakaszát. Figyelembe véve az engedélyezett eltéréseket, ez 74 %-os megfelelési arányt jelent. DK, FR, HU és SE 2026. március 1-je előtt tervezi rendszere telepítését. A fennmaradó hét tagállam (BE, GR, HR, NL, PL, RO és SK) az eltérés meghosszabbításával összhangban legkésőbb 2026. június 1-jéig kívánja telepíteni rendszerét.

6. **Uniós Vámkódex – Automatizált kiviteli rendszer**– *AES (korszerűsítés)*: célja, hogy végrehajtsa az Uniós Vámkódexnek az áruk kivitelére és kilépésére vonatkozó követelményeit, valamint a kereskedelem számára kínált egyszerűsítéseket.

Előrehaladás: A Vámkódex 2023. évi munkaprogramja szerint a tagállamok három lépésben telepíthetik az AES-t: az alapvető funkciókat 2023. december 1-jéig, a jövedékitermék-szállítási és -felügyeleti rendszerrel való interfészt 2024. február 13-ig, a nem alapvető funkciókat pedig 2024. december 2-ig. A gazdálkodókra vonatkozó átmeneti időszakot 2025. december 14-ig meghosszabbították. Amint azonban az előző jelentésben is szerepel, a nemzeti összetevők tagállamok általi teljes körű kialakítása nem volt megvalósítható, mivel egyes tagállamok nem tudták betartani sem a 2024. december 2-i határidőt, sem a 2025. február 11-ig tartó átmeneti időszak határidejét, és az átmeneti intézkedések meghosszabbítását kérték. Ezzel összefüggésben a technikai intézkedésekről szóló végrehajtási rendeletnek (IRTA) a Vámkódexbizottságban 2025. február 7-én megszavazott, majd 2025. március 13-án elfogadott jogi módosítása magában foglalta az átmeneti időszak meghosszabbítását 2025. december 14-ig.

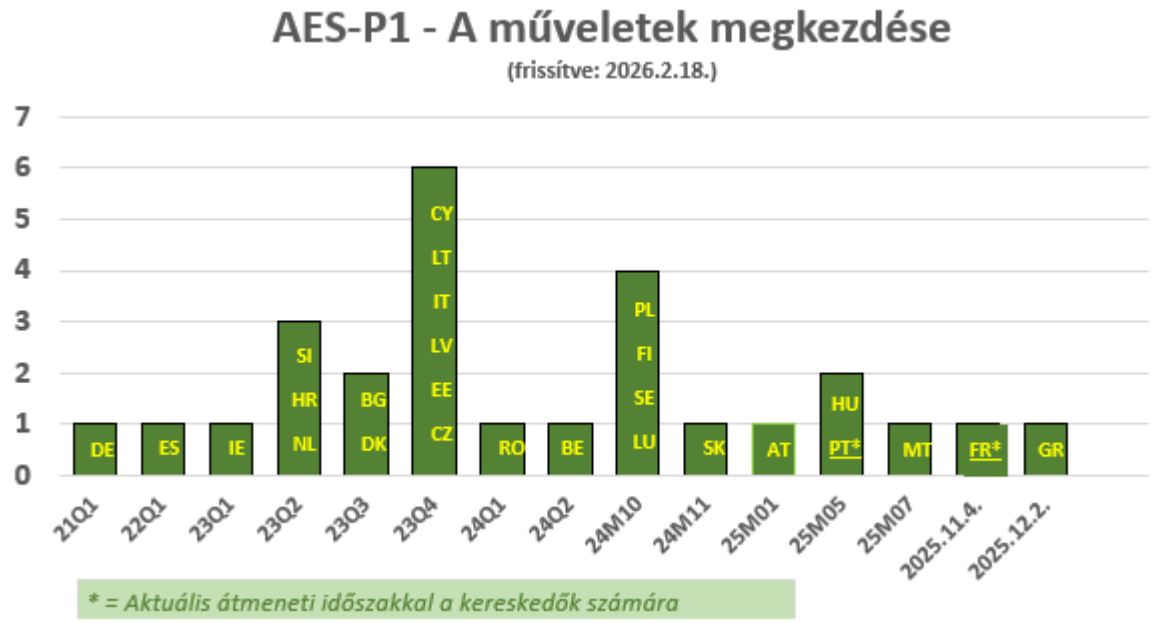
Amint a 4. ábra is mutatja, 2023. december 1-jén tizenkét tagállam indította el a működést az alapvető funkciókkal, majd 2024 és 2025 során további tagállamok csatlakoztak hozzájuk. A helyzet azonban 2025 második felében ismét kritikussá vált a késedelmes telepítés miatt egyes tagállamokban (HU, PT, MT, FR, GR), ami azt eredményezte, hogy a gazdálkodók közepes vagy nagyon szűk időkeretet kaptak az új automatizált kiviteli rendszerre való átállásra. Egyes országokban, például Franciaországban ez felvetette annak jelentős kockázatát, hogy az EU kilépési pontjain hosszú sorokban álljanak a tehergépjárművek. A Bizottság által nyújtott fokozott nyomon követés és támogatás, valamint a tagállamok és a gazdálkodók szerepvállalása révén **az AES 2025. december 15-én Unió-szerte működésbe lépett**. Az AES alapvető

[13] A Vámkódex 2023. évi munkaprogramjában említettek szerint NCTS 5. szakaszáról az NCTS 6. szakaszára való átállás időszakának 2025. március 1. és 2025. szeptember 1. között kell megvalósulnia, tehát ugyanabban az időszakban, mint amikor az ICS2 2. kiadása átáll az ICS2 3. kiadására, ami lehetővé teszi a két rendszer szinkronizálását.

funkciókkal való telepítésének **100 %-os teljesítési aránya** jelentős mérföldkő volt az Uniós Vámkódex digitális végrehajtása terén.

Egyes tagállamokban a nem alapvető funkciók telepítése további késedelmet szenved.

Az *AES 2. összetevőjét* a legtöbb tagállam 2025-ben telepítette.

4. ábra: AES – Tagállamok általi működésbe léptetés

Összefoglalva a fent felsorolt transzeurópai projektek helyzetét, a Bizottság továbbra is betartotta az Uniós Vámkódex és a munkaprogramja keretében elfogadott jogszabályi határidőket. Ami e transzeurópai rendszerek nemzeti összetevőinek tagállami telepítését illeti, a 2025. évben komoly késedelmi kockázatok merültek fel, különösen a *CCI, az NCTS 6. szakasza, az ICS2 3. lépése: a vasúti és közúti szállítás, a PoUS* és az *AES* kapcsán (lásd: 5.3. szakasz). 2025 végére telepítették a PoUS 2. szakaszának projektjéhez kapcsolódó rendszert, az AES valamennyi tagállamban működésbe lépett az alapvető funkciókkal, az ICS2 pedig valamennyi közlekedési mód tekintetében működőképes volt. 2025-öt követően egyes tagállamok a meg nem felelés helyzetébe kerültek a CCI és az AES nem alapvető funkcióinak folyamatban lévő telepítése terén.

5.2.2. Nemzeti projektek

A tagállamoknak a Vámkódex 278. cikke (2) bekezdésének megfelelően 2022. december 31-ig kellett elkészülniük a **három teljesen nemzeti projekthez**[14] kapcsolódó rendszereik korszerűsítésével. 22 tagállam azonban nem tudta tartani ezt a határidőt, és kérelmükre figyelemmel eltérést engedélyeztek számukra, 2023. december 31-ig meghosszabbítva a telepítési határidőt[15].

[14] Ez az ütemterv nem tartalmazza a különleges eljárásokat támogató nemzeti rendszer kiviteli összetevőjét, amely esetében a tevékenységek és a tervezés összekapcsolódik az *AES*-sel.

[15] A Bizottság (EU) 2023/235 végrehajtási határozata (2023. február 1.) az egyes tagállamok által a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján a tengerjáró hajók vagy légi járművek érkezési értesítésével összefüggésben történő információcserére és adattárolásra az elektronikus adatfeldolgozási eljárásoktól eltérő eszközök használata tekintetében kért eltérés engedélyezéséről (HL L 32., 2023.2.3., 220. o.).
A Bizottság (EU) 2023/234 végrehajtási határozata (2023. február 1.) az egyes tagállamok által a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján az Unió vámterületére behozott árukra vonatkozó vám elé állításról szóló értesítéssel

A tavalyi jelentés néhány további késedelmet is jelzett, főként a nemzeti behozatali rendszer és az átmeneti megőrzési rendszer tekintetében. Az egyes nemzeti projektek 2025. évi előrehaladását az alábbiakban ismertetjük, és az 5. ábra segítségével mutatjuk be: További részletekért lásd az e jelentést kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum 3. szakaszát.

1. **Uniós Vámkódex – Érkezési értesítés, vám elé állításról szóló értesítés, átmeneti megőrzés** (*AN, PN és TS*) (korszerűsítés): célja a nemzeti belépési folyamatok automatizálása, valamint a kereskedelem és a vámhatóságok közötti adatcsere harmonizálása a tagállamok körében.

   Előrehaladás: A korábbi jelentésekben kockázatként szerepelt a nemzeti rendszerek időben történő megvalósítása, ám 2025 során jelentős előrelépés történt. 2025-ben egyes tagállamok még mindig késedelmekkel szembesültek az átmeneti megőrzési rendszer bevezetése és/vagy gazdálkodóik átállása terén. Mivel ezek az ügyek jóval meghaladták a jogszabályban előírt határidőt, a Bizottság kötelezettségszegési eljárást indított nyolc tagállammal (AT, BE, CY, DK, GR, PT, RO, SK) szemben az átmeneti megőrzésnek a légi közlekedésben való telepítésére vonatkozó jogi kötelezettség teljes körű teljesítésének elmulasztása miatt.

   2025 végére a késlekedő tagállamok többsége sikeresen telepítette rendszerét. Ez **98 %-os teljesítési arányként** foglalható össze[16]. Ahogy az 5. ábra szemlélteti, az érkezési értesítés és a vám elé állításról szóló értesítés esetében valamennyi tagállam befejezte a végrehajtást. Az átmeneti megőrzés terén három tagállam további késedelmekkel szembesült, és 2025 utáni telepítési időpontot jelölt meg. Ausztria 2026 áprilisáig tervezi befejezni a teljes körű végrehajtást[17], Görögország és Szlovákia pedig a 2027. évben. Mivel a Bizottság semmilyen késedelmet nem fogad el, a kötelezettségszegési eljárás folytatódik.

2. **Uniós Vámkódex – Nemzeti behozatali rendszerek –** *NIS* (korszerűsítés): célja a Vámkódexben az árubehozatallal kapcsolatban meghatározott, folyamatokra és adatszolgáltatásra vonatkozó követelmények végrehajtása.

   Előrehaladás: 2022 – a hálózat- és információbiztonság tagállamok általi telepítésének eredeti határideje – óta több tagállam számolt be a projekt időben történő megvalósítása terén felmerülő kockázatokról. 2025 első felében egyes tagállamok még mindig késedelmekkel szembesültek a hálózat- és információbiztonság telepítése és/vagy gazdálkodóik átállása terén. Ezért a Bizottság 2025 első felében kötelezettségszegési eljárást indított nyolc tagállammal (AT, CZ, CY, DK, GR, FR, PT, RO) szemben a hálózat- és információbiztonság telepítésére vonatkozó jogi kötelezettség teljes körű teljesítésének elmulasztása miatt. 2025-ben a legtöbb tagállam (AT, CY, DK, MT, PL, SK) intézkedéseket hozott a késedelmek kezelése érdekében, és 2025-ben befejezte a projektet.

   2025 végéig egy kivételével valamennyi tagállam telepítette a rendszert, ami **96 %-os teljesítési arányt** jelent. Csehország esetében a teljes telepítést 2026 második negyedévére tervezik. Néhány tagállamban bizonyos fejlesztések még mindig nem érték el az Uniós Vámkódexnek és az EUCDM-nek teljes mértékben megfelelő végrehajtás fázisát.

összefüggésben történő információcserére és adattárolásra az elektronikus adatfeldolgozási eljárásoktól eltérő eszközök használata tekintetében kért eltérés engedélyezéséről (HL L 32., 2023.2.3., 217. o.).
A Bizottság (EU) 2023/236 végrehajtási határozata (2023. február 1.) az egyes tagállamok által a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján a vám elé állított nem uniós árukkal kapcsolatos átmeneti megőrzési árunyilatkozattal összefüggésben történő információcserére és adattárolásra az elektronikus adatfeldolgozási eljárásoktól eltérő eszközök használata tekintetében kért eltérés engedélyezéséről (HL L 32., 2023.2.3., 223. o.).
A Bizottság (EU) 2023/237 végrehajtási határozata (2023. február 1.) az egyes tagállamok által az Uniós Vámkódex létrehozásáról szóló 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 158., 162., 163., 166., 167., 170–174., 201., 240., 250., 254. és 256. cikkében meghatározott, az Unió vámterületére behozott árukra vonatkozó vám-árunyilatkozattal kapcsolatos információcserére és adattárolásra az elektronikus adatfeldolgozási eljárásoktól eltérő eszközök használata tekintetében kért eltérés engedélyezéséről (HL L 32., 2023.2.3., 226. o.).

[16] Az átmeneti megőrzés végrehajtásának teljesítési aránya a tengeri szállítás esetén 96 %-os, a légi vagy tengeri közlekedéstől eltérő közlekedési módok esetében pedig 89 %.

[17] Ausztria 2026. április 15-én telepítette a rendszert.

3. **Uniós Vámkódex – Különleges eljárások** – *SP* (korszerűsítés): célja a különleges eljárások (azaz a vámraktározás, a meghatározott célra történő felhasználás, az ideiglenes behozatal és az aktív/passzív feldolgozás) harmonizálása.

   Előrehaladás: Amint azt az 5. ábra szemlélteti, a legtöbb tagállamban már teljesítésre került az *SP IMP – 2. összetevő*, ami **96 %-os teljesítési arányt** jelent. Ausztria és Csehország utolsó tagállamokként 2026 második és harmadik negyedévében tervezik telepíteni rendszereiket[18]. Az *SP EXP – 1.összetevőt* illetően a legtöbb tagállam az *AES-rendszerrel* való kölcsönös függőségek ellenére 2024. december 2-ig bevezette a rendszert. A többi tagállam (AT, FR, GR, HU, MT és PT) 2025 végéig telepítette a rendszert, ami **100 %-os teljesítési arányt** jelent, míg egyes tagállamok esetében a gazdálkodók átállása még nem zárult le.

Összefoglalva, a tagállamok 2025-ben jelentős erőfeszítéseket tettek, és a nemzeti rendszerek már működőképesek, míg 2025 után csak korlátozott számú kritikus késedelem áll fenn, ami néhány tagállamban a meg nem felelés helyzetéhez vezet.

	AN	PN	TS	NIS	SP IMP
A Vámkódex munkaprogramja szerinti határidő	2022.12.31. 2023.12.31-ig történő meghosszabbítással(1)			2022.12.31. 2023.12.31-ig történő meghosszabbítással(2)	
AT	2023.7.1.	2023.5.16.	**2026.4.15.**	2025.12.14.	**2026.9.1.**
BE	2023.6.30.	2023.7.5.	2023.11.29.	2024.8.28.*	2024.8.28.
BG	2023.3.1.	2023.11.10.	2023.11.10.	2023.11.10.	2023.11.10.
CY	2024.10.30.	2024.10.30.	2024.10.30.	2025.5.19.	2025.5.19.
CZ	2023.12.5.	2023.12.5.	2023.12.5.	**2026.5.18.**	**2026.5.18.**
DE	N/A	2021.3.6.	2021.3.6.	2021.3.6.	2021.3.6.
DK	2023.11.6.	2023.11.6.	2025.6.7.	2025.6.7.*	2025.6.7.
EE	2023.10.1.	2021.3.15.	2021.7.1.	2021.7.1.	2021.7.1.
ES	2023.3.1.	2024.1.1.	2024.1.1.	2023.9.5.	2023.9.5.
FI	2023.3.31.	2021.3.31.	2022.12.31.	2022.12.31.	2022.12.31.
FR	2023.6.30.	2024.3.6.	2024.3.6.	2024.11.30.*	2024.11.30.
GR	2023.12.31.	2023.12.31.	**2027.12.31.**	2024.8.6.*	2024.8.6.
HR	2023.7.1.	2023.3.1.	2023.4.17.	2023.1.1.	2023.1.1.
HU	2024.4.2.	2024.4.2.	2024.4.2.	2023.11.1.	2023.11.1.
IE	2023.7.1.	2020.11.23.	2020.11.23.	2021.10.5.	2020.11.23.
IT	2022.12.13.	2022.12.13.	2022.12.13.	2021.7.1.	2021.7.1.
LT	2023.3.1.	2023.2.28.	2023.10.31.	2023.12.31.	2023.12.31.
LU	2023.3.1.	2023.1.10.	2023.1.10.	2023.5.2.	2023.5.2.
LV	2017.9.24.	2017.9.24.	2017.9.24.	2018.6.4.	2018.6.4.
MT	2025.3.24.	2025.3.24.	2025.3.24.	2025.3.24.	2025.3.24.
NL	2023.6.30.	2023.12.1.	2023.12.1.	2022.4.1.	2022.4.1.
PL	2023.7.1.	2025.4.20.	2025.4.20.*	2025.4.20.*	2021.7.1.
PT	2025.9.30.	2025.9.30.	2025.9.30.	2025.10.1.	2025.9.30.
RO	2024.5.1.	2024.9.30.	2025.8.30.	2025.8.30.	2025.8.30.
SE	2023.3.1.	2023.9.27.	2025.12.2.	2022.3.15.	2023.2.23.
SI	2023.3.1.	2023.3.1.	2024.3.1.	2022.1.1.	2022.1.1.

[18] Csehország 2026. május 18-án telepítette a NIS-t, beleértve az SP Importot is.

SK	2023.3.1.	2023.10.1.	2027.3.31.*	2025.9.30.*	2016.6.11.
Teljesítési arány 2025-ig	100 %	100 %	89 %	96 %	93 %

Jelmagyarázat	
	Telepítés lezárult 2025. december 31-ig
	2025. december 31-ig ki nem épített rendszer
	A nemzeti projekttervekben nem szerepelnek dátumok, vagy a kiépítés nem alkalmazandó

5. ábra: A nemzeti belépési/behozatali rendszerek telepítésének tervezése

[1] 2023. december 31-ig azon tagállamok esetében, amelyek számára eltérést engedélyeztek.
[2] 2023. december 31-ig azon tagállamok esetében, amelyek számára eltérést engedélyeztek, vagy 2024. július 1-jéig, amennyiben az (EU) 2015/2446 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 2. cikkének (4a) bekezdése alkalmazandó.
* A nemzeti rendszert időben korszerűsítették, ám szükséges az Uniós Vámkódexhez és a Vámügyi Adatmodellhez való további igazodás és/vagy még tart a gazdálkodók átállása.

5.2.3. Felügyeleti adatok

Az idei jelentésben szeretnénk kiemelni a szükséges adatoknak a **Felügyelet 3 rendszerbe (SURV3)** történő továbbításával kapcsolatos fennmaradó kihívásokat. A Bizottság Felügyelet rendszere kulcsfontosságú szerepet tölt be a jelenlegi geogazdasági és geopolitikai környezetben. Elsődleges célja olyan átfogó felügyeleti keret létrehozása, amely nyomon követi a kereskedelmi forgalmat, védi az Unió pénzügyi érdekeit, és megvédi belső piacát a tisztességtelen vagy szabálytalan gyakorlatokkal szemben. Ez a rendszer biztosítja a kereskedelmi anomáliák felderítéséhez, a csalás megelőzéséhez és az uniós iparágak számára tisztességes verseny biztosításához szükséges elemzés alapját. A Felügyelet 3 rendszerről, amely az EU vámadat-nyomonkövetési architektúrájának technikai gerincét képezi, meg kell jegyezni, hogy mivel a tagállamok vámigazgatási szerveihez benyújtott vám-árunyilatkozatokból származó kereskedelmi adatokat gyűjti és dolgozza fel, **a NIS-en keresztül bejelentett adatok minősége és rendelkezésre állása létfontosságú**.

Jelentős számú tagállam továbbra is régi rendszereken keresztül nyújtotta be behozatali adatainak többségét. A kiviteli adatok terén ez a szám két tagállamra (AT, FR) csökken.

A fentiek fényében a Bizottság 2025-ben 13 tagállammal (AT, BE, CY, CZ, DK, FR, IE, IT, MT, PT, RO, SI, SK) szemben indított kötelezettségszegési eljárást a SURV3 adattovábbítási kötelezettségek teljes körű teljesítésének elmulasztása miatt, különös tekintettel az adatok teljességére és a formátumok megfelelőségére.

Míg öt tagállamnak (BE, IT, MT, RO, SI) 2025 folyamán sikerült megfelelő intézkedéseket hoznia, összesen nyolc tagállam (AT, CY, CZ, DK, FR, IE, PT, SK) 2025 végéig még mindig nem nyújtotta be a teljes behozatali adatkészletet a SURV3 rendszer felé[19]. Ez **70 %-os teljesítési arányként** foglalható össze.

5.2.4. Aktuális helyzet a bővítési országok esetében

A bővítési országoknak és egyéb olyan országoknak, mint az egységes árutovábbítási eljárásról szóló egyezmény más szerződő felei, figyelembe kell venniük a Vámkódex korszerűsített elektronikus rendszereire való átállást és a vámügyi reformjavaslatban meghatározott új digitális megközelítéseket.

[19] FR, DK, SK 2026 első negyedévének végéig már benyújtotta a SURV3-adatokat, AT, IE, PT és CZ pedig 2026 második negyedévére tervezte a megfelelés megvalósítását.

A Bizottság a Vámkódex 278a. cikke szerinti jelentéstételi kötelezettség részeként nem követi rendszeresen nyomon ezen országok teljes körű elektronikus rendszerei felé tett előrelépéseket. A bővítési stratégia – többek között az EU-val kötött társulási megállapodások – részeként ugyanakkor az uniós vámjogszabályokkal való összehangolásukat támogató digitális stratégia és digitális környezet fejlesztése kulcsfontosságú eleme az EU által végzett rendszeres értékeléseknek.

A tagjelölt országoknak az EU vámterületéhez való csatlakozás felé vezető úton fokozatosan csatlakozniuk kell az Uniós Vámkódex rendszereihez, vagy be kell vezetniük azokat. A csatlakozás tervezett időpontjától függően arra is kötelezhetők lehetnek, hogy megfeleljenek a vámügyi reformcsomagban javasolt jövőbeli uniós vámügyi adatközpont funkcióinak.

A tagjelölt országokat érintő bővítésre való felkészülés során a jövőben több kulcsfontosságú tevékenységre is rendszeresen sort kell keríteni. Ezek közé tartozik a digitális megvalósításról szóló jelentéstétel és a megfelelőségi tesztelésben való részvétel a nemzeti rendszereik, valamint a tagállamok és az EU nemzeti rendszerei közötti kölcsönös átjárhatóság biztosítása érdekében. Emellett az EU-nak rendszeresen értékelnie kell a rendszerek teljesítményét.

5.3. KOCKÁZATOK ÉS KOCKÁZATCSÖKKENTŐ INTÉZKEDÉSEK

A feladatmegosztást már a kezdetekkor meghatározták, arról valamennyi érdekelttel megállapodtak, és azt a projekt teljes életciklusa során tiszteletben kell tartani. Mivel a Bizottság sikeresen elérte a felelősségi körébe tartozó központi rendszerek és alkotóelemek telepítésének 100 %-os teljesítési arányát, és a tagállamok jelentős végrehajtási szintet értek el, valamint tekintettel a digitális átállás 2025-ös általános határidejére, **a kockázatok és a kockázatcsökkentő intézkedések továbbra is csak az általános digitális végrehajtás kis része szempontjából relevánsak**.

Amint azt a korábbi jelentésekben is kifejtettük, **a tagállamok által a késedelmekre felhozott indokok sokrétűek és nagyrészt ismétlődőek**. Ezek közé tartozik a pénzügyi és emberi erőforrások hiánya, az egymással ütköző nemzeti informatikai prioritások és a kölcsönös függőségek más projektekkel. Emellett a tagállamok arról is beszámoltak, hogy egyes nemzeti informatikai infrastruktúrák nem képesek megbirkózni a projektek technikai követelményeivel, a vállalkozók kapacitásproblémáival és a külső érdekelt felektől való függőségekkel. Az egyéb releváns tényezők közé tartozik a kiterjesztett megfelelőségi tesztelés, a gazdálkodók felkészültségi szintje, a hosszadalmas közbeszerzési eljárások, az irányítási kihívások, valamint az új rendszerek meglévő informatikai környezetbe való integrálásának összetettsége.

A tagállamok a felmérésben felvázolták a feltárt késedelmek kezelése érdekében azonosított és bevezetett különböző kockázatcsökkentő intézkedéseket is. Ezek közé tartozik az erőforrások elosztásának optimalizálása, agilis módszertanok alkalmazása, integrált rendszermegoldások bevezetése, valamint az alvállalkozókkal való koordináció megerősítése a hatékonyság javítása és az együttműködés erősítése érdekében. Más tagállamok a szervezeti struktúrák javítása, a folyamatok egyszerűsítése és a tervezés finomítása terén hoztak intézkedéseket a projektmenedzsment és a döntéshozatal javítása érdekében. Ezek az intézkedések nemzeti és transzeurópai projektek kapcsán egyaránt felmerültek.

Ami a nemzeti projekteket illeti, 2025 végére a nemzeti belépési és behozatali rendszerek nemzeti telepítése összességében 96 %-os teljesítési arányt ért el. A néhány késésben lévő tagállam mellett pár másik tagállam még egyaránt biztosítja a régi és az új rendszert is gazdálkodói számára, és/vagy még előkészít néhány kisebb korszerűsítést nemzeti rendszerében annak érdekében, hogy az 100 %-ban megfeleljen az Uniós Vámkódexnek és az uniós vámügyi adatmodellnek. A teljes körű megvalósítás létfontosságú, tekintettel a transzeurópai rendszerekre, például a CCI-re valamint a felügyeleti rendszer számára történő adatszolgáltatásra gyakorolt hatásra. A Felügyeleti rendszer megfelelő működéséhez elengedhetetlen, hogy valamennyi tagállam a lehető leghamarabb áttérjen az új adatformátumokra. Ez javítani fogja az adatok rendelkezésre állását, az adatminőséget, és megerősíti a rendszer azon képességét, hogy nyomon kövesse a kereskedelmi forgalmat és megvédje az EU pénzügyi érdekeit.

A Bizottság 2025-ben jogi végrehajtási intézkedéseket indított azon tagállamok számára, amelyek nemzeti belépési/behozatali rendszereik telepítése és/vagy a szükséges adatok felügyelethez történő benyújtása késedelmet szenved, és 2026-ban a folyamatos támogatási és nyomonkövetési intézkedések mellett további jogi intézkedéseket fog hozni.

Ami a nemzeti összetevőkkel rendelkező transzeurópai decentralizált rendszereket illeti, a helyzet egyes projektek esetében nagyon pozitív, míg más projektek esetében kritikus, amint azt az alábbiakban ismertetjük.

A 2024. évi jelentésben felsorolt kockázatokat a tagállamok megfelelően kezelték az **NCTS 5. szakaszának telepítése** tekintetében, ami az átmeneti időszak 2025. január 21-i sikeres lezárásához vezetett. Az **ICS2 3. fázisának** esetében szintén sikeresen befejeződött a közúti és vasúti szállításban részt vevő gazdálkodók átállása 2025. december 31-én. Ez a tagállamok és a gazdálkodók erőfeszítéseinek köszönhető, míg a Bizottság továbbra is nyújtott különféle módokon támogatást a tagállamoknak és a gazdálkodóknak az ICS2 3. fázisának fejlesztésével kapcsolatos tevékenységeikhez. Ez magában foglalta a célzott webináriumok szervezését, a gyakran feltett kérdések révén történő támogatást, a nyomon követést és a plenáris ülések szervezését annak érdekében, hogy a projekttervek összhangban legyenek a Bizottság informatikai megvalósítási mérföldköveivel. Végezetül

kommunikációs kampányokat, online képzéseket és dokumentációt biztosítottak a CIRCABC felületén elérhető nyilvános könyvtárban és az Europa honlapon.

Ami az **AES** végrehajtását illeti, az előző jelentés megállapította, hogy néhány tagállam 2025-ben a Vámkódex munkaprogramjában szereplő eredeti határidőknél későbbi időpontra tervezte a tényleges működésbe lépést[20]. Kérésükre és a kereskedelmi forgalom zavarainak elkerülése érdekében a Bizottság 2025. december 14-ig meghosszabbította a kivitelre és a kilépésre vonatkozó átmeneti intézkedések fenntartását lehetővé tevő időszakot. A Bizottság folytatta továbbá a „nemzeti hatósági koordinációs programot" annak érdekében, hogy támogassa a tagállamokat a nemzeti összetevők kifejlesztésében és telepítésében. A tevékenységek közé tartozik a külön ügyfélszolgálat, a tagállamoknál a fejlesztések terén felmerülő késedelmek enyhítése érdekében tartott virtuális megbeszélések, naprakész információk terjesztése a kereskedelmi szereplők számára, valamint rendszeres jelentéstétel az elektronikus vámrendszer koordinációs csoportjának és a Vámpolitikai Csoportnak. Emellett a Bizottság 2021 első negyedévétől negyedéves összevont eredményjelentést tesz közzé az új rendszerekre való átállásról, amely fő teljesítménymutatókat határoz meg a figyelmeztető jelzések korai észleléséhez. E-tanulási modulokat, útmutatókat és egyéb tájékoztató anyagokat bocsátottak a tagállamok és a gazdálkodók rendelkezésére. 2025. december 15-ig valamennyi tagállamnak sikerült telepítenie rendszerét az alapvető funkciók tekintetében, az utolsó tagállamok PT, FR és GR voltak. Ez azt mutatja, hogy a 2024 végén elfogadott kockázatcsökkentő intézkedések az átállás időpontjának megváltoztatásáról és az előrehaladás fokozott nyomon követéséről a helyes irányba vezető lépéseknek bizonyultak. Néhány tagállamnak még további teendője van a nem alapvető funkciók végrehajtása terén, amelyet a Bizottság 2026 folyamán továbbra is nyomon fog követni annak biztosítása érdekében, hogy a gazdálkodók élvezhessék az Uniós Vámkódex által kínált valamennyi egyszerűsítés, például a központi kiviteli vámkezelést (CCE) előnyeit.

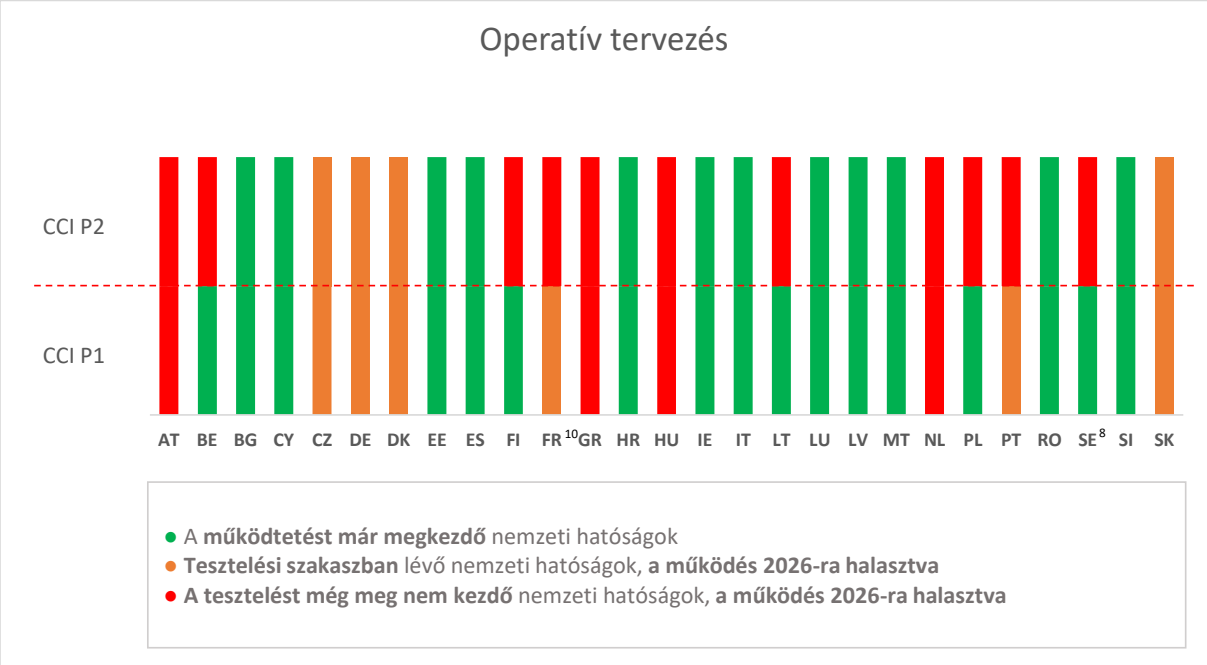
A **PoUS – 2. szakasz** projekt esetében a központi működés a nemzeti telepítésektől függ. A projekt központi vámügyi szempontból az ütemterv szerint halad, azonban a tagállamok tengerészeti hatóságai jelentős késedelemben vannak a nemzeti egyablakos tengerügyi ügyintézési rendszerek rendelkezésre bocsátása terén, amint azt az európai egyablakos tengerügyi ügyintézési környezet létrehozására irányuló többéves végrehajtási terv 2024. évi aktualizálását bemutató, 2024. október 22-i bizottsági közlemény (C/2024/6300) is megállapítja. Az engedélyezett eltérésről szóló határozattal összhangban a tagállamoknak 2025. augusztus 15-től négyhavonta, a negyedik hónapot követő 15. napig jelentést kell tenniük az (EU) 2023/2879 végrehajtási határozatban említett PoUS-rendszer és az (EU) 2019/1239 rendeletben előírt nemzeti egyablakos tengerügyi ügyintézési rendszer közötti interfész biztosítása terén elért eredményekről. A Bizottság az elektronikus vámrendszer koordinációs csoportja (ECCG) és a vámügyviteli csoport (CBG) ülésein felkérte a vámigazgatási szerveket, hogy szorosan működjenek együtt a tengerészeti hatóságokkal a végrehajtáshoz szükséges szakértelmük bevonása érdekében.

2025-ben további telepítések voltak várhatók az **NCTS 6. szakasza** tekintetében, mivel a vasúti és közúti fuvarozóknak 2025. szeptember 1-jétől meg kellett felelniük az új uniós vámbiztonsági követelményeknek. A 3.7.2., 4.2. és 4.5.2. szakaszban kifejtett okok miatt ez az időpont az NCTS 6. szakasza esetében 2026. június 1-jéig meghosszabbításra került. Az NCTS 6. szakaszára vonatkozóan engedélyezett eltérésről szóló határozattal összhangban a tagállamoknak havonta jelentést kell tenniük az Európai Bizottságnak az (EU) 2023/2879 bizottsági végrehajtási határozatban előírt összekapcsolás fejlesztése terén elért eredményekről. Az NCTS 6. szakasza jelentős lépés a harmonizáltabb, adatvezérelt árutovábbítási környezet felé Európában, ám az átállás egyenetlen képet mutat. Egyes kereskedők rövid időn belül élvezhetik az egyszerűsített adatbenyújtás előnyeit, míg másoknak továbbra is külön árutovábbítási és biztonsági nyilatkozatokat kell kezelniük. Az átmenet során a multimodális vagy több országra kiterjedő szállítások esetében a benyújtási szabályok eltérőek lehetnek az indulási, a tranzit- és a rendeltetési országban. Előretekintve, az átállás várhatóan 2026 közepére fejeződik be, és valamennyi tagállam eléri az NCTS 6. szakaszát. Eközben a tagállamoknak és a gazdálkodóknak fel kell készülniük az NCTS 6. szakaszára, gondoskodva a műszaki felkészültségről, hogy az áruforgalom

[20] A Vámkódex 2023. évi munkaprogramjában foglaltak szerint a telepítésre rendelkezésre álló időkeret vége a rendszer alapvető funkciói esetében 2023. december 1., a jövedékitermék-szállítási és -felügyeleti rendszerrel (EMCS) összehangolt interfész kialakítása esetében 2024. február 13., a többi funkció esetében pedig 2024. december 2. 2024. december 2-ára valamennyi tagállamnak és kereskedőnek az *AES* rendszert kellett használnia, az átállás időszaka 2025.2.11-én ért véget.

zökkenőmentesen működhessen a változó árutovábbítási környezetben. A Bizottság szorosan nyomon fogja követni az elért előrehaladást.

A **CCI-rendszer** helyzetét illetően tizenhét tagállam nem tartotta be a Vámkódex munkaprogramjában a CCI 1. szakaszának telepítésére meghatározott 2024. július 1-jei határidőt[21], míg a CCI 2. szakaszának telepítésére vonatkozóan tizenkilenc tagállam nem tartotta be a 2025. június 2-i határidőt. A tagállamok késedelmei, valamint eltérő megközelítéseik a CCI rendszerének fokozatos fejlesztése és telepítése terén (lásd az alábbi 6. ábrát az operatív tervezésről) egyensúlytalanságot okoznak egyrészt a CCI tagállami végrehajtási szintje, másrészt a CCI teljes körű végrehajtásából eredően a gazdálkodókkal szemben támasztott követelmények között.

6. ábra: Operatív tervezés a tagállamok nemzeti hatóságai (NH) szerinti bontásban

A Bizottság folytatta arra irányuló tevékenységét, hogy szorosan nyomon kövesse **a CCI-projekt** nemzeti összetevőinek fejlesztése terén a tagállamok által elért eredményeket, és 2024 első negyedévétől negyedéves konszolidált eredményjelentést készített. Emellett a Bizottság CCI-vel foglalkozó dedikált üzleti csapata folytatta a tagállamok behozatali kérdéseinek és a behozatal egyszerűsítésének, például a központi vámkezelés kérdéseinek tárgyalását. Sor került továbbá a CCI vámügyviteli csoportjának üléseire, többek között a CCI-engedély iránti kérelmekkel kapcsolatos tevékenységek koordinálása érdekében, valamint heti és kéthetente tartott rendszeres technikai ülésekre, továbbá a megfelelőségi vizsgálattal kapcsolatos visszajelzésekről szóló ülésekre.
Az új rendszerekre való átállás és azok végrehajtásának támogatása érdekében a Bizottság e-tanulási modulokat és kommunikációs anyagokat tett közzé az Europa honlapon. A Bizottság továbbá adminisztratív leveleket küldött azoknak a tagállamoknak, amelyekben a CCI-projekt végrehajtása a jogszabályban előírt határidőn túllépve késedelmet szenvedett.

A tagállamoknál felmerült késedelmek hatást gyakorolnak a transzeurópai rendszerek együttesére, amelyek pedig **visszahatnak a Bizottság tevékenységeire**. Emiatt folyamatos beruházásokra van szükség a transzeurópai projektek megfelelőségi tesztelésére, koordinálására és támogatási tevékenységeire szánt erőforrásokba, valamint a központi összetevők hosszabb karbantartására az átmeneti időszakokban. Ez magában foglalja a tagállamoknak nyújtott további támogatást és az előrehaladás nyomon követését is.

[21] A Vámkódex 2023. évi munkaprogramjában foglaltak szerint a telepítésre rendelkezésre álló időkeret vége 2024. július 1.

Összefoglalva, 2025 során **a Bizottság** számos olyan intézkedést is hozott, amelyek kiegészítik a tagállamok által nemzeti szinten kitűzött és végrehajtott intézkedéseket.

Először is a Bizottság **fokozta a Vámkódex digitális programjának felügyeletét és nyomon követését** azzal, hogy növelte az eredményjelentések gyakoriságát, és igazgatói szintű kétoldalú találkozókat és kiküldetéseket szervezett mindegyik tagállammal. A Vámkódex munkaprogramjának végrehajtását következetesen napirenden tartották a főigazgató által tartott üléseken és kiküldetéseken, valamint a tagállami főigazgatókkal tartott magas szintű plenáris üléseken, csakúgy, mint a Vámpolitikai Csoport keretében és a tagállamok informatikai igazgatóival (CIO) a CIO-hálózat keretében folytatott párbeszéd során. A tagállamokat arra ösztönözték, hogy szorosan kövessék nyomon a fennmaradó projektek előrehaladását, és hozzanak kockázatcsökkentő intézkedéseket a Vámkódex digitális programjának 2025 végéig történő befejezése érdekében.

A Bizottság az előrelépések és a projektmérföldkövek nyomon követésére, valamint a késedelmek korai szakaszban történő azonosítására továbbra is használja a többéves elektronikus vámügyi stratégiai tervnek (MASP-C) a MASP-C 2023. évi felülvizsgálatán és a Vámkódex 2023. évi munkaprogramján alapuló áttekintő eszközét. Az áttekintő eszközt negyedévente mutatják be a tagállamoknak az ECCG-ben, amely a kereskedő közösséggel közösen ülésezik.

Másodszor a Bizottság továbbra is **fokozott támogatást nyújtott a tagállamoknak a transzeurópai rendszereket illetően** azáltal, hogy agilis és iteratív megközelítést alkalmazott a Vámkódexhez kapcsolódó elektronikus rendszerek fejlesztése és telepítése kapcsán. Ez a módszer, amely prototípusok készítését, gyors problémamegoldást és mind a Bizottság, mind a tagállamok számára kiegyensúlyozott munkaterhelést jelent, javítja a rendszerek minőségét és elősegíti az érdemi előrelépést. Ezt a megközelítést a tagállamok és a kereskedők jól fogadták.

Ezenkívül a Bizottság már a projektek kezdetekor létrehozott egy érdekelt felek közötti **együttműködési mechanizmust** annak érdekében, hogy megerősítse az előkészítő tevékenységeket, elkerülje a döntéshozatali nehézségeket, valamint a projektekkel kapcsolatos rendszeres tájékoztatás révén biztosítsa az átláthatóságot.

A Bizottság folytatta továbbá az ICS2, az NCTS, a CCI és az AES transzeurópai rendszerekhez kapcsolódó, folyamatban lévő projektek **programjainak koordinálását és nyomon követését**.

Harmadszor a Bizottság felmérések és egyéb eszközök révén kikérte a tagállamok véleményét a nehézségeikről és a kockázatok csökkentéséhez szükséges támogatásról. A tagállamok kifejtették, hogy az igazgatói szintű kétoldalú találkozók és az Adóügyi és Vámuniós Főigazgatósággal folytatott szakmai párbeszéd rendkívül hasznosnak bizonyultak. A Bizottság folytatta az informatikai projektek fejlesztésével kapcsolatos **tanulságok** és **bevált gyakorlatok** összegyűjtését is. A 2025-ben végzett felmérés megadta ezeket az információkat, és az eredményeket felvették az e jelentést kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum 1. szakaszába. Emellett a magas szintű Vámpolitikai Csoport 2025. júliusi és decemberi ülésén, valamint a CIO-hálózat 2025. novemberi ülésén több tagállam is megosztotta a Vámkódex digitális átalakításával kapcsolatos nemzeti tapasztalatait és gyakorlatait.

Negyedszer **az uniós végrehajtási stratégiával** összhangban a Bizottság hivatalos levelezést folytatott azokkal a tagállamokkal, amelyek késedelmesen hajtják végre a digitális rendszereket. A Bizottság úgy határozott, hogy jogi lépéseket tesz azon tagállamokkal szemben, amelyek nem tettek eleget a Vámkódexben és a Vámkódex munkaprogramjában foglalt kötelezettségeiknek. 2025 májusában[22],

[22] A Bizottság felszólító levelet küldött Csehországnak (INFR(2025)2017), Dániának (INFR(2025)2018), Görögországnak (INFR(2025)2019), Ausztriának (INFR(2025)2015), Romániának (INFR(2025)2020) és Szlovákiának (INFR(2025)2021) a légi közlekedésben az átmeneti megőrzésére szolgáló elektronikus rendszerek és egyes esetekben a nemzeti behozatali rendszer 2023. december 31-i határidőig történő telepítésének elmulasztása miatt. Emellett Dánia (INFR(2025)2011), Franciaország (INFR(2025)2012), Ciprus (INFR(2025)2010), Ausztria (INFR(2025)2007), Portugália (INFR(2025)2013) és Románia (INFR(2025)2014) kapott felszólító levelet, amiért nem továbbították a Bizottságnak a teljes vámadatokat a SURV3 rendszerben, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/inf_25_982.

júniusában[23] és júliusában[24] 14 tagállammal (AT, BE, CZ, CY, DK, FR, GR, IE, IT, MT, SK, SI, PT, RO) szemben indult kötelezettségszegési eljárás amiatt, hogy nem teljesítették a légi közlekedésben az átmeneti megőrzésre szolgáló rendszer (TS Air), a nemzeti behozatali rendszer (NIS) és az automatizált kiviteli rendszer (AES) telepítésére, valamint a vámügyi adatoknak a felügyeleti rendszerbe történő továbbítására vonatkozó kötelezettségeiket (SURV3).

Visszatekintve a digitális átállással és az Uniós Vámkódex végrehajtásával kapcsolatos, 10 év alatt szerzett általános tapasztalatokra, a Bizottság az informatikai igazgatóktól a témának szentelt ülésen kérte ki tagállamok visszajelzéseit az Uniós Vámkódex digitális végrehajtása során felmerülő legnagyobb kihívásokról. A válaszokból egyértelmű minta rajzolódott ki: **a három legjelentősebb probléma, messze megelőzve az összes többit 1. az időben történő döntéshozatalt lehetővé tevő irányítási struktúrák, 2. az érdekelt felek bevonásának fenntartása, valamint 3. az egyértelmű alkalmazási kör meghatározása és fenntartása**. A nemzeti irányítási rendszerek összetettsége bizonyos esetekben a felelősségi körök szétaprózódását eredményezte. A nagyszabású digitális átalakítási programok, például az Uniós Vámkódex esetében a szétaprózódó elszámoltathatóság közvetlenül a teljesítési kockázatban nyilvánul meg. A Bizottság tapasztalatai azt mutatják, hogy a megvalósítás csak akkor gyorsul fel, ha nemzeti szinten megvalósul az egyértelmű, magas szintű felelősségvállalás, irányítás és központi koordináció, ekkor az előrehaladás számottevően gyorsabbá és kiszámíthatóbbá válik.

[23] Portugália (INFR(2025)2064) és Belgium (INFR(2025)2016) ellen kötelezettségszegési eljárás indult a légi közlekedésben az átmeneti megőrzési rendszer kiépítésének elmulasztása miatt, Portugália esetében pedig a nemzeti behozatali rendszer miatt is. Emellett a Bizottság felszólító levelet küldött Belgiumnak (INFR(2025)2009) a teljes vámügyi adatok SURV3 rendszeren keresztül történő továbbításának elmulasztása miatt, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/inf_25_1241.

[24] A Bizottság felszólító levelet küldött Franciaországnak (INFR(2025)2060) és Ciprusnak (INFR(2025)2061) az átmeneti megőrzési és a nemzeti behozatali rendszer kiépítésének elmulasztása miatt, Franciaország esetében pedig az automatizált kiviteli rendszer miatt is. Emellett Csehország (INFR(2025)2054), Írország (INFR(2025)2055), Olaszország (INFR(2025)2056), Málta (INFR(2025)2057), Szlovénia (INFR(2025)2059), és Szlovákia (INFR(2025)2058) kapott felszólító levelet, amiért nem továbbították a Bizottságnak a teljes vámadatokat a SURV3 rendszerben, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/inf_25_1628.